

DISTRICT HOSPITAL ANNUAL REPORT

2081/82

जिल्ला अस्पताल इलामको वार्षिक प्रतिवेदन

२०८१/८२

जिल्ला समन्वय समिति

इलाम

कोशी प्रदेश नेपाल

शुभकामना

जिल्ला अस्पताल इलामले वार्षिक रूपमा प्रतिवेदन निकाल्दै आएको र यस वर्ष पनि प्रतिवेदन निकाल्न लागेको थाहा पाउँदा खुशी लागेको छ। न्यून जनशक्ति भएको अवस्थामा पनि अधिकतम सेवा निरन्तर संचालन गरी नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नु हुने चिकित्सकहरू, स्वास्थ्यकर्मीहरू लगायत सम्पूर्ण अस्पताल परिवारलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार, विशेषज्ञ सेवा र साधन (Equipment) हरूको व्यवस्थापनका लागि हामीले सधैं पहल गरिरहेका छौं। एउटा सुविधा सम्पन्न गुणस्तरीय सेवा दिने सरकारी अस्पतालको व्यवस्था गरी यस भेगका नागरिकहरूलाई सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने गराउने कार्यमा सबै विशेषज्ञ, डाक्टर, कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी साथीहरू लगायत अस्पताल व्यवस्थापन समितिलाई उत्साहित गर्दै आगामी दिनमा अझ राम्रो सेवा प्रवाहको लागि कामना गर्दछु।

मिति २०८२/०४/३१

(जय प्रकाश राई)

प्रमुख

जिल्ला समन्वय समिति, इलाम

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
जिल्ला अस्पताल, इलाम
कोशी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या:
चालानी नं.

मिति: २०८२।०४।३१

प्राक्कथन

इलाम जिल्लाको स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने प्रमुख संस्थाको जिम्मेवारी निर्वाह गर्दै आएको जिल्ला अस्पताल इलामले आठौं पटक आफ्नो वार्षिक कार्यक्रमहरूको साथै आ.व. २०८१/८२ मा अस्पतालबाट प्रदान गरिएका प्रमुख सेवाहरू लगायत अन्य स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचनाहरू समावेश भएको यो प्रतिवेदन प्रकाशन गरी सरोकारवाला समक्ष पुऱ्याउने प्रयत्न गरेको छ।

इलाम जिल्लाको बर्तमान स्वास्थ्य सम्बन्धी भरपर्दो तथ्य विवरणको रूपमा प्रकाशित यो प्रतिवेदन गैर सरकारी संस्था, नीजि क्षेत्र, बिश्लेषक, बिद्यार्थीका साथै संघीय स्वरूपमा व्यवस्थापन भएका स्थानीय निकाय र प्रदेशका लागि बर्तमान स्वास्थ्य स्थितिको बिश्लेषण गरी भावी स्वास्थ्य योजना निर्माण गर्नमा समेत यी तथ्यांक र जानकारीहरू उपयोगी हुने अपेक्षा गरेको छु। गत आ.व.मा सरदर बिरामी, अस्पतालको जम्मा बिरामी भर्ना संख्या, इलाम अस्पतालले प्रदान गरेका मुख्य मुख्य सेवाहरू, सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम, सुरक्षित गर्भपतन सेवा लगायतका विवरणलाई यो प्रतिवेदनको मुख्य बिषयबस्तु बनाइएको छ। जसबाट स्वास्थ्य सचेतना अभिवृद्धिसँगै आर्थिक नियमितता, पारदर्शिता, मितव्ययिता जस्ता शुसाशनका पक्षहरूमा प्रभावकारीता वृद्धि हुने बिश्वास लिएको छु।

यो प्रतिवेदन तयारीमा महत्वपूर्ण निर्देशन र सुझाव दिनु हुने जिल्ला अस्पताल इलामको अस्पताल व्यवस्थापन समिति इलामका अध्यक्ष श्री जय प्रकास राई ज्यू, इलाम नगरपालिकाका प्रमुख श्री केदार थापा ज्यू, प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री कल्पना श्रेष्ठ ज्यू लगायत अस्पताल व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू प्रति बिशेष आभार प्रकट गर्दछु।

अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयारीमा हर संभव प्रयत्न गर्नु हुने अस्पताल व्यवस्थापक अधिकृत श्री प्रकृती चौधरी, लेखा अधिकृत प्रहार सिंह लिम्बु, अस्पतालका मेडिकल रेकर्डर निरीक्षक श्री प्रकाश थापा मगर, कम्प्युटर अपरेटर श्री भोज प्रकास न्यौपाने, श्री शरद खतिवडा लगायत इलाम अस्पतालका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु।

डा. प्रभु साह
मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट
जिल्ला अस्पताल, इलाम।

१.पृष्ठभूमि

हरियाली र मनमोहक चियाबारी, साना ठूला नदीनाला र झरना, तालतलैया र पोखरी, पर्वतीय श्रृंखला तथा अन्य प्राकृतिक सुन्दरता पर्यटक आकर्षणका महत्वपूर्ण पक्ष र विषय हुन्। उर्वर भूमि एवं पौरखी कृषकको उपस्थितिले गर्दा आर्थिक रूपमा सम्मृद्ध मनिन्छ इलामलाई। साँस्कृतिक, प्राकृतिक, आर्थिक रूपले सम्मृद्ध रहेको यस जिल्लालाई “पहाडकी रानी नगदे बालीकी खानी”, “नकुँँदिएको हिरा”, तथा “रेड पाण्डाको बासस्थान” आदि उपनामले चिनिन्छ।

इलामलाई आठ अ (अदुवा, आलु, ओलन, अकवरे खुर्सानी, अम्लिसो, अलैची, आर्थोडक्स चिया र अतिथि सत्कार) को जिल्ला भनेर पनि चिनिन थालेको छ।

भौगोलिक हिसावले समथरिलो र अत्यन्त मनमोहक पर्यककीय आकर्षण सूर्य उदाउने र अस्ताउने मनमोहक दृष्य देखिने श्रीअन्तु, सिद्धिथुम्का, सन्दकपुर र धार्मिक रूपमा प्रख्यात माबु, फिक्कल, संखाबुङ्ग र बौद्धधामका गुम्बा तथा माङ्गालुङ्ग, गजुरमुखी, सिंहवाहिनी, माइस्थान जस्ता पवित्र आस्थाका केन्द्र तथा स्थलले भरीभराउ ठाउँ हो इलाम।

यसरी विविधतायुक्त यस जिल्लाको सदरमुकाममा अवस्थित एक मात्र सरकारी अस्पताल बि.सं.१९८७ सालमा ३ कोठे कच्ची भवनमा डिस्पेन्सरीको रूपमा स्थापना भएको थियो। बि.सं. १९९४ सालमा डिस्पेन्सरीलाई अहिलेको स्थानमा सारियो र अस्पतालको मान्यता दिइएको थियो। डिस्पेन्सरी भएकै बेला र त्यस पछि बि.सं. १९९८/९९, २००४-०७ सालमा नै यहाँ डाक्टरबाट सेवा दिन शुरु गरिएको थियो। त्यस बेला बंगाली डाक्टर रहेको कुरा बुढापाकाहरू बताउँछन्।

बि.सं. २०२९/३० सालमा मात्र यस अस्पतालले नेपाल सरकारको मातहतमा रहने गरी १५ शैयाको अस्पतालको रूपमा संचालन गर्ने स्वीकृति पाएको हो।

२०४४ साल देखि सेवालार्ई सुदृढ र व्यवस्थित गर्न अस्पताल विकास तथा सहयोग समिति गठन गरिएकोमा बि.सं. २०६१ आषाढ ७ गते इलाम अस्पतालको संचालनको लागि अस्पताल विकास समिति गठन गर्ने निर्णय श्री ५ को सरकारले गरेको थियो। तत् पश्चात बिरामीको चापलाई ध्यान राखी २०६१।०५।२८ को नेपाल सरकार (सचिव स्तरको) निर्णय अनुसार १५ शैयाबाट २५ शैयाको अस्पतालको रूपमा स्तरोन्नति गरिएको थियो। बिरामीको चापलाई ध्यानमा राखदै जनताको स्वास्थ्य सेवा पाउने अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न बि सं. २०७२।०४।०१ गतेको मन्त्रिपरिषदको निर्णय अनुसार विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको दरबन्दी सहित ५० शैयामा स्तरोन्नति गरिएको छ।

स्वास्थ्य सेवालार्ई मानव अधिकारको अति महत्वपूर्ण अंगको रूपमा विकास गर्दै लैजान, हालको नेपालको संविधानले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नु जनताको मौलिक हकको रूपमा अंगिकार गरेको छ।

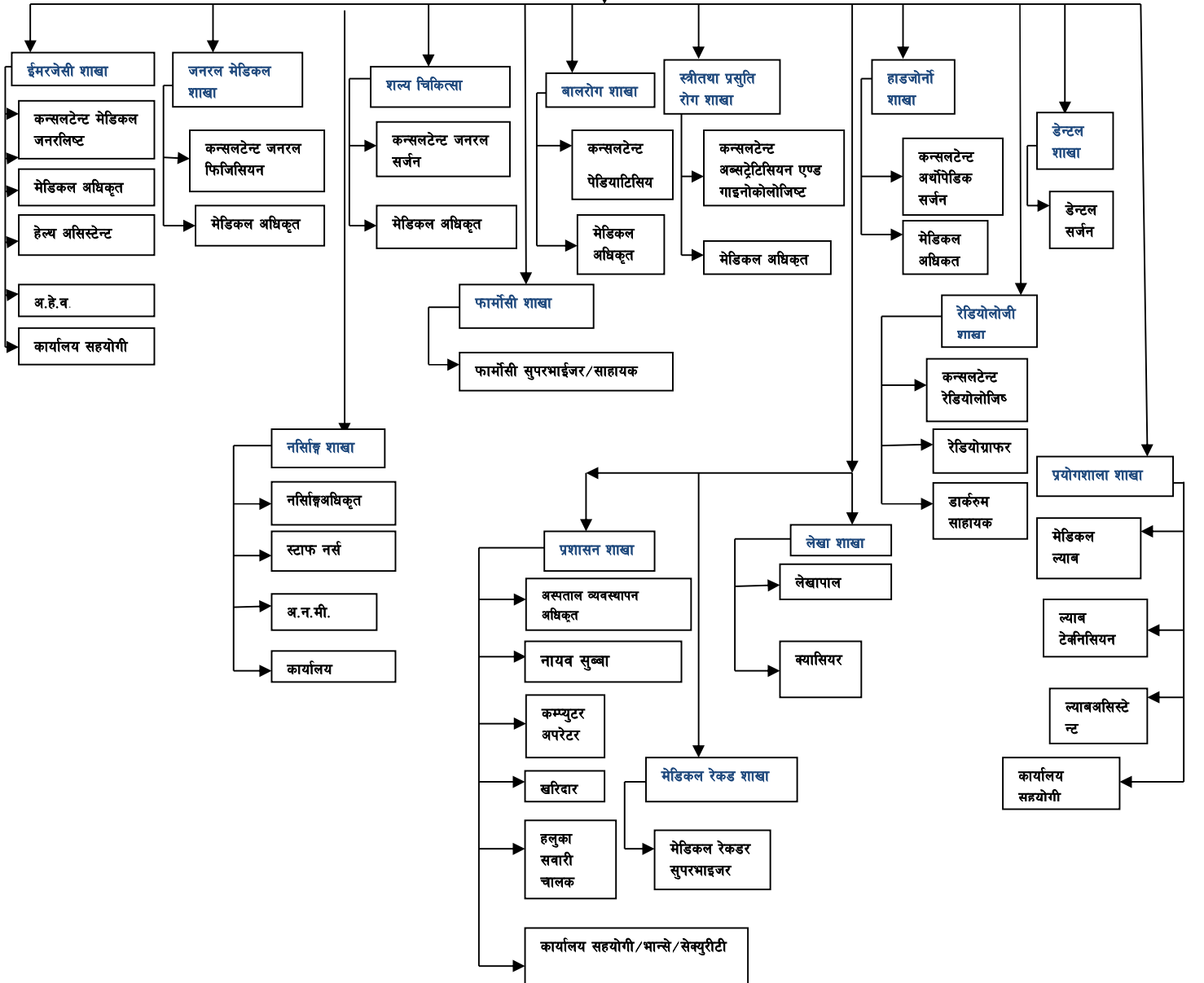
नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन २०५३, नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०५५ मा रहेको व्यवस्था अनुरूप स्वास्थ्य क्षेत्रमा दक्ष जनशक्तिले स्तरीय सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्य नेपाल सरकारले लिएको छ।

२. सांगठनिक संरचना

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
जिल्ला अस्पताल, ईलाम

प्रमुख मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट (ज.हे.स.)

3. MAJOR HOSPITAL SERVICES OR AVILABLE SERVICES:

OPD (OUT PATIENT DEPARTMENT) SERVICE (Gynecologist, MDGP, Orthopedic, Anesthesiologist, Pediatrician Specialist, Surgery Services).

- a) INDOOR SERVICE
- b) EMERGENCY SERVICE
- c) LABORATORY SERVICE (With Culture and Thyroid Function Test)
- d) GENE EXPERT SERVICE
- e) ULTRASOUND, DIGITAL X- RAY, ECG AND NST SERVICE
- f) DELIVERY SERVICE (with CEONC)
- g) SAFE ABORTION SERVICE
- h) PHARMACY SERVICE
- i) DENTAL SERVICE
- j) ART SERVICES, DOTS SERVICE
- k) ANTI RABBIS VACCINE SERVICE
- l) AMBULANCE SERVICE
- m) HEALTH INSURANCE PROGRAMME
- n) SOCIAL SERVICE UNIT
- o) EYE CLINIC
- p) OCMC SERVICE
- q) HDU SERVICE
- r) HEMODIALYSIS SERVICE
- s) FAMILY PLANNING SERVICE
- t) SURGERY SERVICE
- u) ORTHOPEDICS SERVICE
- v) PEDIATRICS SERVICE

३.१ बहिरङ्ग सेवा (OPD Service)

यस अस्पतालमा बाहिरङ्ग सेवा (OPD service) बिहान ९:३० बजेबाट नै टिकट गरी १० बजेदेखि ३ बजेसम्म दैनिक रूपमा सञ्चालन हुन्छ। इलाम अस्पतालमा दैनिक सञ्चालन हुने ओ.पि.डी.मा प्रसुति तथा स्त्रीरोग र जेनेरल मेडिसिन, बालरोग, हाडजोर्नीका विरामी धेरै हुने गर्दछन्। यस अस्पतालमा आईतबार र बिहिवार ओ.पि.डी.मा विरामीहरूको चाप धेरै हुने गर्दछ। सामान्यतया बाहिरङ्ग सेवामा औसत ३५० जना विरामीहरूले सेवा पाईरहेको देखिन्छ। यस अस्पतालमा राष्ट्रिय वीमा कार्यक्रम लागू भएकाले अधिकांश वीमित विरामीहरूले सेवा पाइ रहेको पाइन्छ। ओ.पि.डी मा विरामी तथा डाक्टरहरूको लागि हालसम्म पर्याप्त कोठा तथा भौतिक सुविधा नभए पनि सेवा प्रदान गर्न समक्षम नै रहेको अवस्था छ।

३.२ अन्तरङ्ग सेवा (Indoor Service)

बाहिरङ्ग सेवा संचालन भएकै भवनको सो तला भन्दा मुनीको दुई तलामा अन्तरङ्ग सेवा (Indoor Service) संचालित छ। अन्तरङ्ग सेवा दिनको लागि यस अस्पतालमा ४२ ओटा विरामी बेड सञ्चालनमा छन। अस्पतालमा हाल अर्थोपेडिक सर्जरी, जेनेरल सर्जरी लगायतका विशेषज्ञ सेवा संचालन सुरु भएको हुँदा मौजुदा अवस्थामा विरामी राख्नको लागि आवश्यक स्थानको अभाव हुने अवस्था देखिन्छ। Covid-19 महामारी शुरु भए पश्चात केही जटिल अवस्थाको विरामीको उपचारको लागि ४ वटा HDU बेड सहितको सेवा शुरु गरीएकोमा सो निरन्तर संचालनमा ल्याइएको छ। आवश्यकता अनुसार अन्य विभिन्न बेडहरू छुट्याई सञ्चालनमा ल्याइएको छ। अन्तरङ्ग सेवा अन्तर्गत प्रसुती सेवा, सुरक्षित गर्भपतन सेवा, SNCU सेवा, जेनेरल मेडिसिन, जेनेरल सर्जरी, अर्थोपेडिक्स सर्जरी, बालरोग सेवा जस्ता सेवाहरू रहेका छन्।

३.३ आकस्मिक सेवा (EMERGENCY SERVICE)

आकस्मिक सेवा अस्पतालको अति महत्वपूर्ण सेवा हो। यस अस्पतालमा आकस्मिक उपचार सेवा तत्कालको लागि बहिरंग सेवाको भवनको तल्लो तल्लामा संचालित छ। पहिलेको भवनको ठाउँमा नयाँ भवन निर्माण भई भैरहेको छ। यसै कुरालाई मध्यनजर राखी आ.व. २०८२/८३ को अन्त्यतिर इमर्जेन्सीलाई लाई बहिरंग सेवा को तल्लो तल्लामा सरेको हुनाले अलिक सगुरो भैरहेको छ | नयाँ भवन निर्माण नहुन्जेल ब्वास्थापन गर्न गा्रो भैरहेको छ | यस शाखामा सेवा दिनको लागि प्यासेन्ट मोनिटर, इ.सी.जी. मेसिन, स्ट्रेचर, नेबुलाइजर आदि विभिन्न औजार उपकरण, विरामीका लागि पर्याप्त बेड, इमर्जेन्सी औषधिको व्यवस्थापन गरिएको छ। इमरजेन्सी शाखामा TRIAGE को व्यवस्था रहेको छ साथै यस शाखामा साइरन पनि जडान गरिएको आ.व. २०८२/८३ मा औषतमा २५ जना विरामीलाई दैनिक सेवा प्रदान गरिएको देखिन्छ जस मध्ये करीव ४३% वीमित विरामीहरूले सेवा लिएका छन्।

३.४ प्रयोगशाला सेवा (LABORATORY SERVICE)

प्रयोगशाला शाखा पनि अस्पतालको छुट्टै भवनमा सञ्चालित छ। यस शाखाबाट २४ घण्टा सेवा प्रदान गरिन्छ। विरामीलाई छिटो छरितो र गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउन अटोमेटेड एनलाइजर मेसिनहरू, सेमी अटोमेटेड एनलाइजर लगायतका आधुनिक प्रविधियुक्त उपकरणहरू जडान गरिएका छन्। यस शाखामा विरामीहरूले नियमित गर्नु पर्ने जाँचका अतिरिक्त विभिन्न प्रयोगशाला सेवाहरू पाइरहेका छन्।

प्रयोगशालाबाट आ.व. २०८१/८२ मा औसत प्रतिदिन करिब ७६५ वटा टेष्टहरू भएको देखिन्छ। यस शाखा अन्तर्गत दिईने सेवाहरूमा

- सि.बि.सि.
- युरिन कल्चर
- एच.आई.भी. परीक्षण
- जिन एक्सपोर्ट सेवा
- क्षयरोगको परीक्षण
- आर.एफ.टी., एल.एफ.टी
- थाइराइडको परीक्षण
- लिपिड प्रोफाइल आदि लगायत धेरै सेवाहरू पाईन्छ।

३.५ रेडियोलोजी सेवा (RADIOLOGY SERVICE)

रेडियोलोजी सेवा यस अस्पतालमा २४ घण्टा सञ्चालनमा रहन्छ। रेडियोलोजी सेवा अन्तर्गत विभिन्न सेवाहरू दिई आइरहेको छ। रेडियोलोजी सेवाअन्तर्गत निम्न सेवाहरू उपलब्ध छन्।

क) अल्ट्रासाउण्ड सेवा (भिडियो एक्स-रे सेवा)

ख) डिजिटल एक्स-रे सेवा

ग) इ.सि.जि. सेवा

यस सेवा अन्तर्गत दैनिक रूपमा सेवा लिने बिरामीहरू औषतमा करिब ११४ जना हुने गर्दछन्।

३.६ दन्त सेवा (Dental service)

इलाम अस्पतालमा दन्त सेवा दैनिक ओ.पि.डी समयमा सञ्चालन हुन्छ। दन्त सेवा अन्तर्गत तपसिल अनुसारका विभिन्न सेवाहरू प्रदान गरिन्छ,

- डेन्टल एक्स रे सेवा
- स्केलीङ्ग सेवा
- आर.सि.टि. सेवा
- दाँत खोल्ने आदि।

३.७ स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम

संविधानमा मौलिकहकको रूपमा व्यवस्था भए अनुरूप जनताले स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने अधिकारलाई कार्यान्वयनमा ल्याई जनतालाई सर्वसुलभ, गुणास्तरीय र सस्तो मूल्यमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच बढाउने उद्देश्यले नेपाल सरकारले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम आ.व. २०७३/७४ बाट तीन वटा जिल्लामा नमुना कार्यक्रमको रूपमा सुरु गर्‍यो। उक्त तीन वटा जिल्लाहरू मध्ये इलाम जिल्ला पनि एक हो र अन्य दुई जिल्ला बागलुङ्ग र कैलाली हुन्। इलाम जिल्लामा रहेका तीन वटा प्रथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र एक वटा अस्पताल (इलाम अस्पताल) ले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत बीमित बिरामीहरूलाई निरन्तर सेवा उपलब्ध गराउदै आएकोमा यस आ.व.मा विभिन्न पालिकाहरूले पालिका स्तरीय अस्पतालहरूको स्थापना गरी विमा सेवा प्रदान गरी रहेका छन्। यसै क्रममा

इलाम अस्पतालले आ.व. २०८१/८२ मा ३७४५३ (सैंतिस हजार चार सय तिरपन्न) भन्दा धेरै बीमित विरामीहरूलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराई सकेको छ।

३.८ सामाजिक सेवा एकाई कार्यक्रम

नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३५ मा “प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र कसैलाई पनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित गरिने छैन” भनी स्वास्थ्य सेवालाई नेपाली नागरिकको मौलिक हक अन्तर्गत राखेको छ। सरकारले संविधानको भावना समेतलाई दृष्टिगत गरी निःशुल्क राष्ट्रिय स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम लागू गरेको छ। सो कार्यक्रमअन्तर्गत २०६५ माघदेखि २५ शैयासम्मका अस्पतालहरूमा आम-नागरिकलाई सूचीकृत अत्यावश्यक औषधी निःशुल्क रूपमा प्रदान गर्न सुरु गरेको छ। साथै लक्षित समूहका विरामीहरूलाई अत्यावश्यक औषधी साथै अन्तरङ्ग, बहिरङ्ग र आकस्मिक सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउने गरिएको छ। केन्द्रीय, क्षेत्रीय, उप-क्षेत्रीय तथा अञ्चलस्तरका अस्पतालहरूमा मन्त्रालयले सशर्त र निःशुल्क औषधीका लागि (Conditional and Medicine Grants) अनुदान रकम उपलब्ध गराई सो रकमबाट लक्षित समूहका विरामीहरूलाई निःशुल्क वा आंशिक छुटमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु पर्ने प्रावधान अनुसार अस्पतालहरूले सेवा उपलब्ध गराउँदै आएका छन्। केन्द्रीय, क्षेत्रीय, उप-क्षेत्रीय, अञ्चल अस्पताल, सामुदायिक तथा शिक्षण अस्पतालहरूमा लक्षित समूहका विरामीहरूलाई उपलब्ध गराउँदै आएको सहूलियत स्वास्थ्य सेवालाई व्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले आ.व. २०६९/७० देखि ८ वटा अस्पतालहरूमा सामाजिक सेवा एकाईको स्थापना भई क्रमिक रूपमा विस्तार गर्दै आ.व.२०७७/७८ सम्ममा ४४ वटा अस्पतालहरूमा सेवा सञ्चालन गरिएको छ। इलाम अस्पतालमा आ.व. २०७४/७५ बाट यो कार्यक्रम सुरु भएको हो। आ.व. २०८१/८२ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न लक्षित समूहका १५३ महिला र १९४ पुरुष गरी जम्मा ३४७ जनालाई सेवा प्रदान गरिएको छ। यस कार्यक्रमबाट सेवा पाउने लक्षित समूह निम्न अनुसार छन्।

लक्षित समूहहरू

- १) गरीब
- २) असहाय
- ३) अपाङ्गता भएका व्यक्ति
- ४) जेष्ठ नागरिक
- ५) लैङ्गिक हिंसा पीडित (बालबालिका समेत)
- ६) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका (परिचयपत्र बाहक)
- ७) प्राकृतिक प्रकोप (भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी आदि)बाट पीडित
- ८) शहिद परिवार (परीचयपत्र बाहक)
- ९) कुपोषित बालबालिका
- १०) प्रहरीले ल्याएका थुनुवा
- ११) दुर्घटनामा परेका विरामी (अभिभावक नभएको)
- १२) सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख आदिवासी जनजाति

३.९ हेमोडायोलाइसिस सेवा

मृगौला पूर्ण रूपमा बिग्रिएर मृगौलाले काम गर्न छोडेको बिरामीहरूको लागि जीवन संचालन गर्न दुई वटा बिकल्पहरू बाँकी रहन्छ। एउटा उपाय मृगौला दाताबाट मृगौला लिई मृगौला ट्रान्सप्लान्ट गर्ने र अर्को उपाय डायोलाइसिस गराउने। यिनै दुइ उपाय मध्येको डायोलाइसिस सेवा यस अस्पतालमा आ.व. २०७८/७९ को अन्त्यतिर २०७९ आषाढ १६ गतेबाट शुरुवात गरीएको थियो। इलाम नगरपालीका तथा रोटरी क्लब अफ धरानको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा तीन वटा डायोलाइसिस मेसिन प्राप्त भइ आ.व. २०७८/७९ बाट सेवा सुरुवात भएकोमा गत आ.व. २०७९/८० मा थप २ वटा मेसिनहरू स्वास्थ्य सेवा विभाग, आपूर्ति व्यवस्था महाशाखाबाट प्राप्त भई पाँच वटा मेसिनबाट र तेसपछि आ.व. २०८२/८३ मा थप २ ओटा थप गरि जम्मा ७ ओटाबाट सेवा प्रदान गरीदै आएको छ। विभिन्न मापदण्डहरू पूरा गरी सेवा सुचीकृत गरी २०८९ फाल्गुन १ बाट सुचिकृत हेमोडायोलाइसिस सेवा केन्द्रको रूपमा सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

यो सेवा संचालनबाट इलाम जिल्ला लगायत पाँचथर, ताप्लेजुङ्ग जिल्ला लगायतका पूर्वी पहाडी जिल्लाका बिरामीहरूलाई पनि सेवा लिन सहज भएको छ। आ.व. २०८१/८२ को अन्त्य सम्ममा जम्मा २५ जना नियमित सेवाको लागि समावेश भएका छन्।

३.१० एकद्वारा संकट व्यवस्थापन केन्द्र

लैंगिक हिंसा पीडित महिला तथा बालबालीकाहरूलाई एकीकृतरूपमा स्वास्थ्य सेवा, मनोसामाजिक बिमर्स, चिकित्साजन्य प्रमाण संकलन र संरक्षण, अल्पकालीन आश्रय, कानूनी उपचार, आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था र परिवार वा समुदायमा पुनस्थापना तथा जिविकोपार्जनमा सहयोग गर्ने उद्देश्यले तोकिएको अस्पतालहरूमा एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्र (ओ.सि.एम.सि.) स्थापना गरिएको हो।

यस केन्द्रले एकिकृत रूपमा महिला विरुद्धका हिंसालाई सम्बोधन गर्नेछ भने हिंसा पीडित महिलाका साथ आएका बालबालिका समेतलाई उपचार तथा आश्रयको व्यवस्था मिलाउने छ। यद्यपी केही समययता पुरुषहरू पनि हिंसा पीडित हुनु परेका यदाकदा घटनाहरू सार्वजनिक भएकाले हिंसा पीडित पुरुषलाई यस केन्द्रले स्वास्थ्य उपचार एवं मनोसामाजिक परामर्श उपलब्ध गराउदै आएको छ।

यस अस्पतालमा पनि आ.व. २०७५/७६ मा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना भइ निरन्तर सेवा प्रवाह गरीदै आएको छ। आ.व. २०८१/८२ मा यस केन्द्रबाट ३९ जना पीडितहरूले सेवा

लिका छन। बिभिन्न आ.व.मा यस केन्द्रले सेवा प्रदान गरीएका पिडितको विवरण तालिका नं १३.६.२ र १३.६.३ मा प्रस्तुत गरीएको छ।

4. HOSPITAL BED:

Description	Total
Sanctioned Beds (Government)	50
Total operational Beds	55
Total inpatient beds	45
General	20
HDU	4
Cabin	1
ANC	8
Post-OP	5
Postnatal	2
SNCU	5
Emergency Ward	10

5. HUMAN RESOURCE

5.1 Civil Service

जिल्ला अस्पताल, इलाम

स्वीकृत दरबन्दी तेरिज

(स्वीकृत दरबन्दी अनुसार स्थायी पदपूर्ती तथा रिक्त विवरण)

सि.न.	पद	तह/श्रेणी	सेवा	समूह	कर्मचारी विवरण		
					स्वीकृत दरबन्दी	स्थायी	
						स्थायी पद पूर्ति संख्या	रिक्त संख्या
१	प्रमुख मे.सु.	११	स्वास्थ्य	ज.हे.स.	१	०	१
२	ब.-क. पिडियाट्रिसियन	९/१०	स्वास्थ्य	पिडियाट्रीक	१	०	१
३	ब.-क.अब्स तथा गाइनो	९/१०	स्वास्थ्य	अब्स गइनो	१	१	०
४	ब.-क. सर्जन	९/१०	स्वास्थ्य	सर्जरी	१	०	१
५	ब.-क. अर्थोपेडिक सर्जन	९/१०	स्वास्थ्य	सर्जरी	१	०	१
६	ब.-क.साइक्याटिक	९/१०	स्वास्थ्य	साइक्यट्रीक	१	०	१
७	ब.-क.एनेस्थेसियोलोजिष्ट	९/१०	स्वास्थ्य	एनेस्थेसियोलोजी	१	०	१
८	ब.-क.जनरल फिजिसियन	९/१०	स्वास्थ्य	मेडिसिन	१	०	१
९	ब.-क.रेडियोलोजिष्ट	९/१०	स्वास्थ्य	रेडियोलोजी	१	०	१
१०	मेडिकल अधिकृत	८	स्वास्थ्य	ज.हे.स.	४	५	०
११	डण्टल सर्जन	८	स्वास्थ्य	डेन्टीष्ट	१	२	०
१२	ब. फिजियोथेरापिष्ट	७/८	स्वास्थ्य	फिजियोथेरापी	१	१	०
१३	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	७/८	स्वास्थ्य	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजि	१	०	१
१४	नर्सिङ अधिकृत-ब. नर्सिङ अधिकृत	७/८	स्वास्थ्य	जनरल नर्सिङ	१	१	०
१५	नायब सुब्बा	रा.प.अनं प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०
१६	लेखापाल	रा.प.अनं प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	०	१
१७	ल्याब टेक्निसियन	५/६/७	स्वास्थ्य	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजि	३	२	१
१८	मेडिकल रेकर्डर सुपरभाइजर	५/६/७	विविध	मेडिकल रेकर्डस्	१	२	०
१९	स्टाफ नर्स	५/६/७	स्वास्थ्य	जनरल नर्सिङ	६	६	०
२०	हेल्थ असिस्टेन्ट	५/६/७	स्वास्थ्य	हेल्थ इन्सपेक्सन	५	३	२
२१	फार्मसी सहायक	५/६/७	स्वास्थ्य	फार्मसी	१	१	०
२२	रेडियोग्राफर	५/६/७	स्वास्थ्य	रेडियोग्राफी	१	०	१
२३	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	स्वास्थ्य	सा.प्र.	१	०	१
२४	डेन्टल हाइजिनिष्ट	४/५/६	स्वास्थ्य	डेन्टीष्ट्री	१	१	०
२५	बायोमेडिकल टेक्निसियन	४/५/६	स्वास्थ्य	विविध	१	०	१
२६	ल्याब असिस्टेन्ट	४/५/६	स्वास्थ्य	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजि	१	१	०
२७	अ.न.मी.	४/५/६	स्वास्थ्य	क.न./प.ह.न.	५	१	४
२८	एनेस्थेटिक सहायक	५/६/७	स्वास्थ्य	विविध	१	१	०
२९	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	विविध		१	१	०
३०	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	इन्जि	मेकानिकल	१	०	१
३१	कार्यालय सहयोगी वा सो सरह	श्रेणी विहिन	प्रशासन		११	१	१०
जम्मा					५९	३१	२८

6. अस्पताल व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुको नामाबली

सि.नं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री जय प्रकाश राई (जिल्ला समन्वय प्रमुख)	अध्यक्ष	९८४२७७७४५५
२	श्री केदार थापा (इलाम नगरपालिका प्रमुख)	सदस्य	९८५२६८०१९१
३	श्री कल्पना श्रेष्ठ (प्रमुख जिल्ला अधिकारी)	सदस्य	९८५२६०७७७७
४	श्री एकनारायण कोइराला (जिल्ला प्रहरी प्रमुख)	सदस्य	९८५२६०५५५५
५	श्री आदित्य शाक्य (स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख)	सदस्य	९८५२६८५८१९
६	श्री चेतनाथ पौडेल (उद्योग वाणिज्य संघ अध्यक्ष)	सदस्य	९८५२६८१४३४
७	श्री शिव गौतम (नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सभापति)	सदस्य	९८४२७२१५५१
८	श्री कमला बराल (मनोनित)	सदस्य	
९	श्री मन कुमार बराइली (मनोनित)	सदस्य	
१०	श्री गायत्री थेगिम (मनोनित)	सदस्य	
११	श्री रोसन राई (मनोनित)	सदस्य	
१२	श्री डा. प्रभु साह (अस्पताल मेडिकल सुपरीटेण्डेण्ट)	सदस्य सचिव	९८५२६८०१२२

7. Name of Hospital Development Committee Chairperson up to present.

S.N.	NAME	FROM	TO
1.	MR. MAHESH BASNET	2061	2064
2.	MR. DEVENDRA B.K.	2064	2066
3.	MR. PUNYA PD. SWAKOTI	2066	2068
4.	MR. NARENDRA NATH BHATTARAI	2068	2070
5.	MR. GANESH RAI	2070	2072
6.	MR. KEDAR THAPA	2072	2075/3/32
7.	MR. GANESH BARAL	2075/04/01	2079/3/32
8.	MR. JAYAPRAKAS RAI	2079/04/01	TILL DATE

अस्पतालको भौतिक सम्पत्तिको विवरण

अस्पतालको नाममा भएको जग्गाको क्षेत्रफल:	३२.१२.०.२ रोपनी
क्रि. नं. :	२४०, २४१, २०९, २२०, २२२, २८७, २१८, २१९
अस्पतालको जग्गा धनी प्रमाणापूर्ज अनुसार नाम र ठेगाना:	इलाम अस्पताल, इलाम नगरपालिका ७ (साविक इलाम नगरपालिका २)
अस्पताल तथा अन्य भवनले चर्चेको क्षेत्रफल:	करिव २० रोपनी

8. FINANCIAL RESOURCE

9.1 Hospital Development Committee

Description	Budget Allocated
1. Number of meetings held in 2081/82	3
2. Financial Information	Amount (NPR)
2.1 Balance at end of Aashadha 2080	17321412.94
2.2 Income from service fee, rent, etc.	86543793.50
2.3 Income from donation, grant etc.	0
2.4 Total Expenses	98833433.40
2.5 Balance at end of Aashadha 2081	5031773.04

8.2 Budget allocation and expenditure by source FY 2081/82

Federal Budget 2081/82

Programme budget heading	Budget allocated	Budget Expenditure	Budget Expenditure %	Irregularities		
				Amount	Clearances	% Clearances
Capital	700000	699470	99.92	-	-	-
Recurrent	22893000	15446447	67.47	-	-	-
Total	23593000	16145917	68.44	-	-	-

Provincial Budget 2081/82

Programme budget heading	Budget allocated	Budget Expenditure	Budget Expenditure %	Irregularities		
				Amount	Clearances	% Clearances
Capital	2500000	1611110	64.44	-	-	-
Recurrent	93601000	48080507	51.37	-	-	-
Total	96101000	49691617	51.71	-	-	-

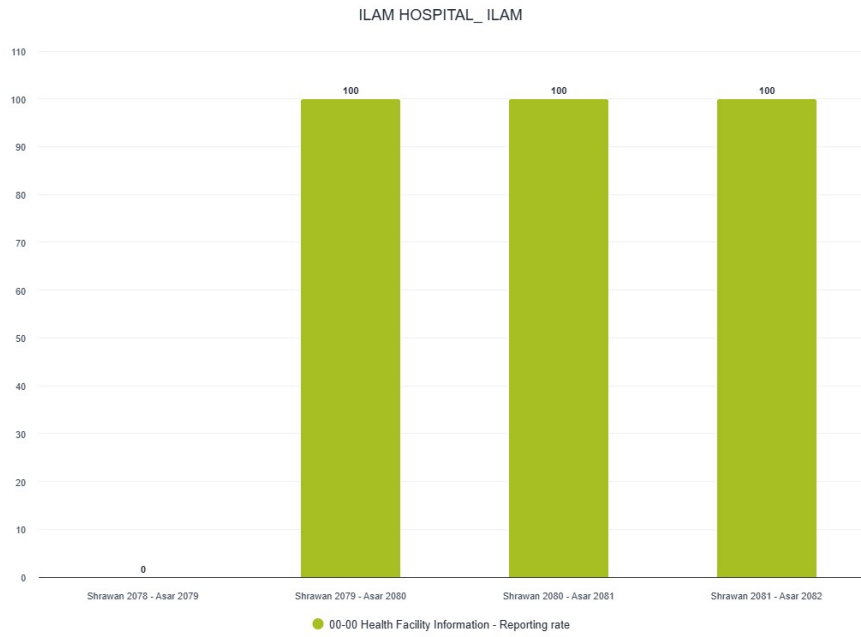
10. Hospital Related Instruments

उपकरणको नाम	संख्या	हालको अवस्था (संख्यामा)		विप्रेको मध्ये मर्मत गरी काम लाग्न सक्ने
		संचालनमा	विप्रेको	
Cuttrey Machine	1	1	0	0
OT Bed	7	4	3	0
Radiant Warmer	1	1	0	0
OT Light	2	1	1	1
Suction Machine	10	10	2	0
Anesthesia Machine	2	1	1	0
Microscope	6	6	0	0
Biochemistry Analyzer	8	8	0	0
PT INR Analyzer	1	1	0	0
Gene-Xpert machine	1	1	0	0
Icubetor	3	3	0	0
Cetrifuge Macnine	6	6	0	0
Water bath serology	1	1	0	0
Refrigerator	7	6	2	0
X-ray Machine	4	3	1	1
CR System	1	1	0	0
X-ray dryer	1	1	0	0
Dental X-ray	2	1	1	0
ECG	7	7	2	0
USG Machine	3	2	1	1
Patient Monitor	15	12	4	4
Oxygen Concentrator	19	17	3	0
Nebulizer	10	5	5	1
View box	4	4	0	0

Fire Exaustinger	2	2	0	0
Difibrillator machine	3	3	0	0
Ventilator machine	2	2	0	0
Portable ventilator	2	2	0	0
ICU Bed	8	8	0	0
Phototherapy machine	4	4	0	0
Perilight	4	4	0	0
CTZ machine	1	1	0	0
Baby warmer	5	4	1	1
Co2 Cylinder with Cryo machine	1	1	0	0
Erbalite Analyzer	2	2	0	0
Biological Safety Cabinet	1	1	0	0
Hematology machine	1	1	0	0
Autoclave machine	7	4	3	2
Colorimeter	1	1	0	0
Semi auto analyzer	1	1	0	0
Oven	2	2	0	0
Vaccum Extractor	8	8	0	0
Counter Chamber	2	2	0	0
Oxygen Plant	1	1	0	0
Bipap machine	2	2	0	0
Oxygen Cylinder(Small, Big)	75	75	0	0
Dialysis Machine	5	5	0	0
Aro Plant	1	1	0	0

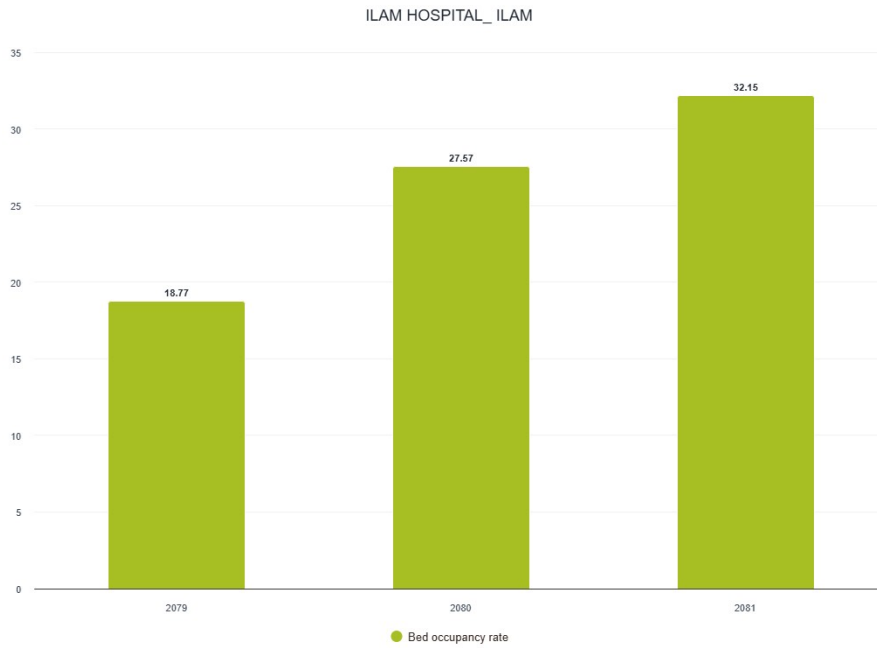
11. Hospital Services

Figure 11.1 Hospital reporting status

The HMIS reporting status is 100% in fiscal year 2081/82.

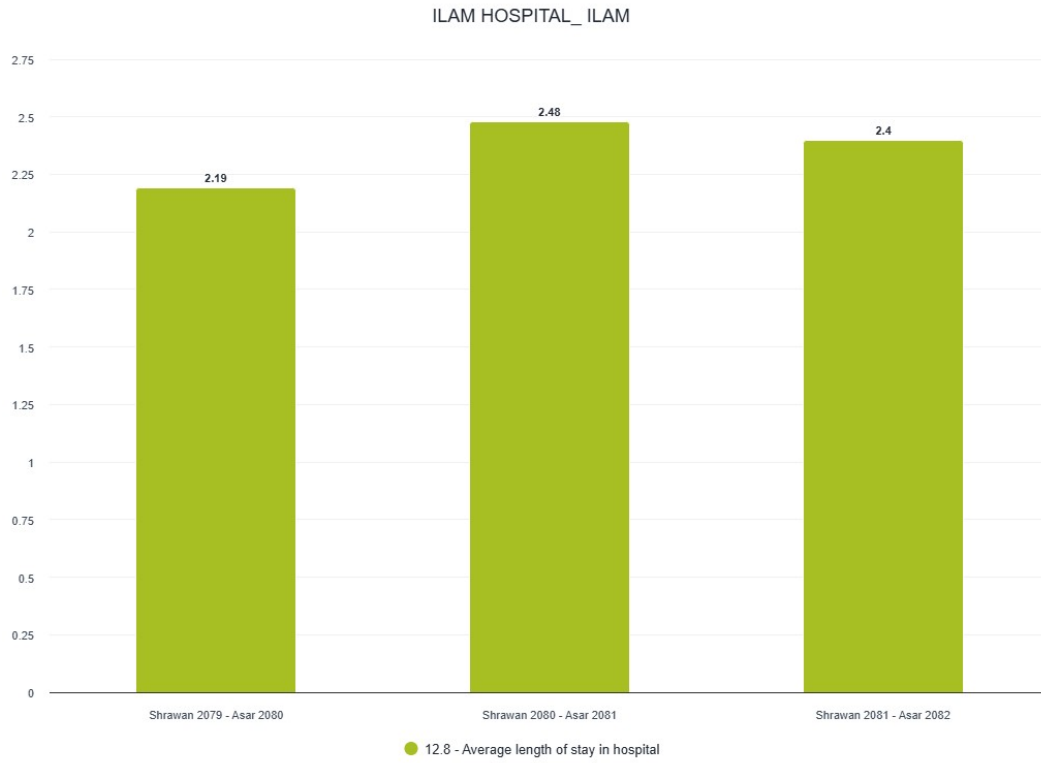
Figure 11.2 Bed occupancy rate (in %)

The bed occupancy rate is 32.15% in fiscal year 2081/82 It is a few more than previous Years.

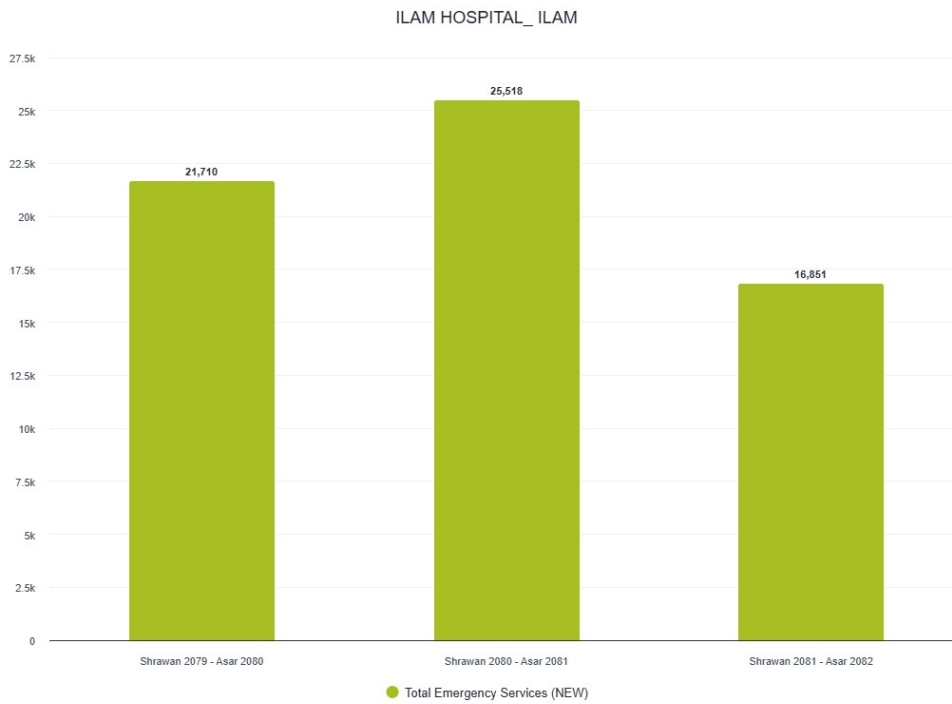
Figure 11.3 Average length of stay

The average length of stay in fiscal year 2081/82 is 2.40 days.

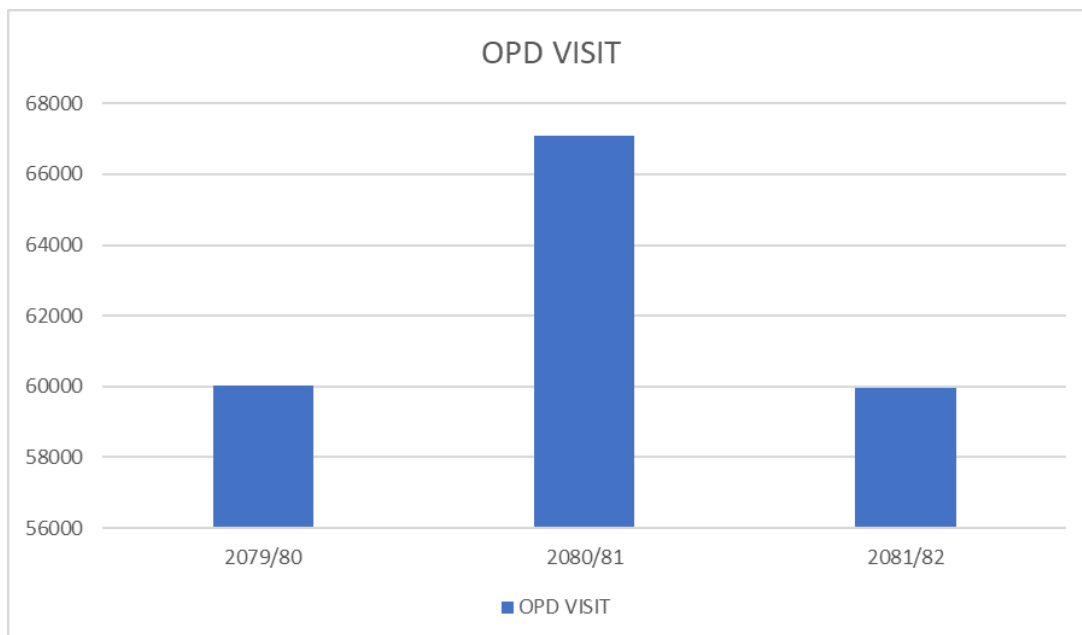
12.Hospital use

Figure 12.1 Emergency

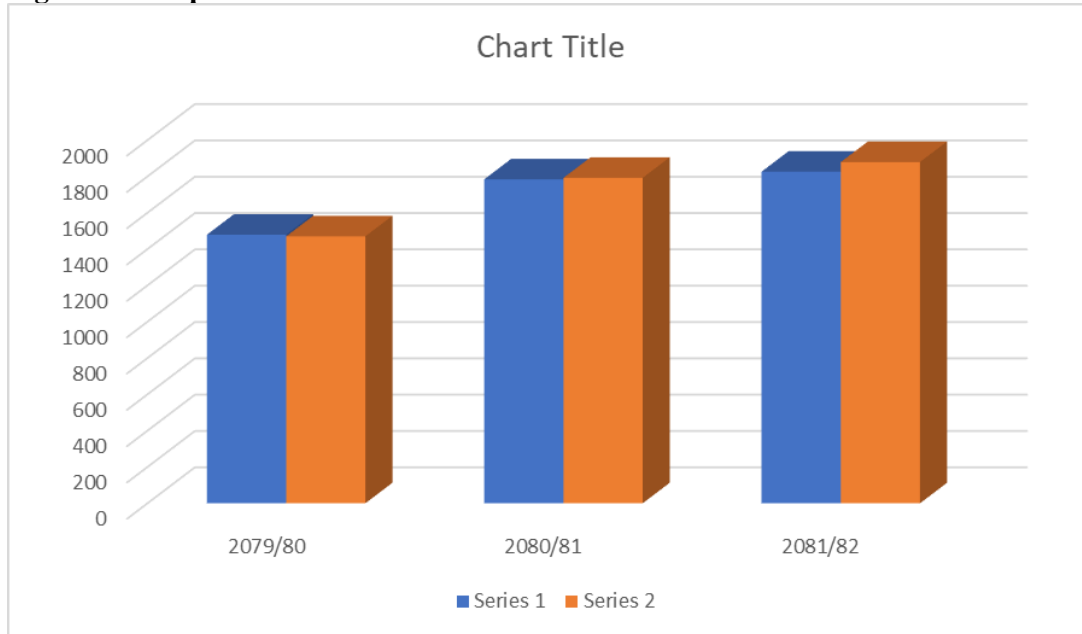
Sixteen thousand eight hundred and fifty-one patients are treated in Emergency department in fiscal year 2081/82. Treatment in emergency is in increasing trend.

Figure 12.2 OPD

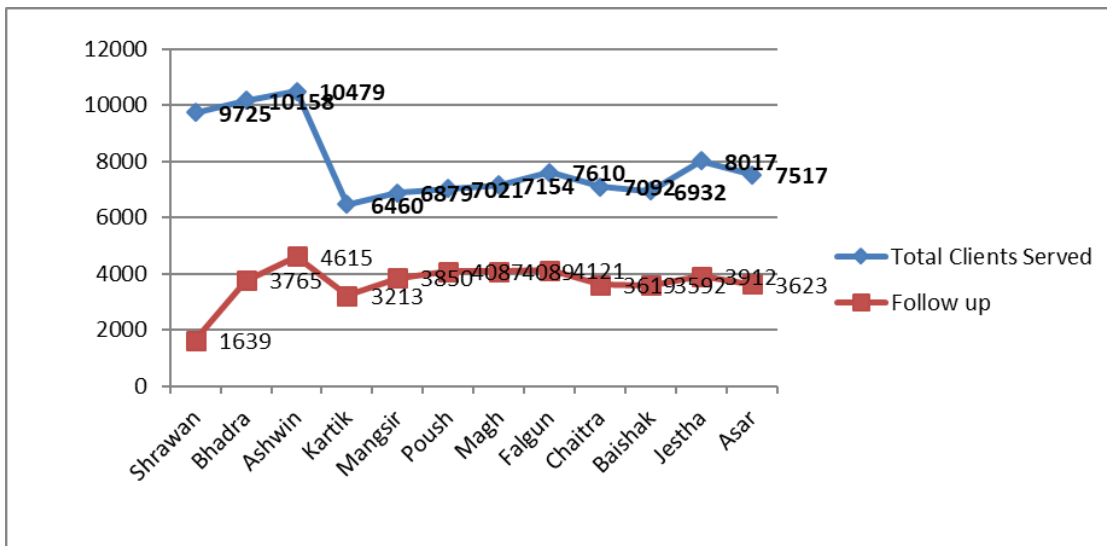
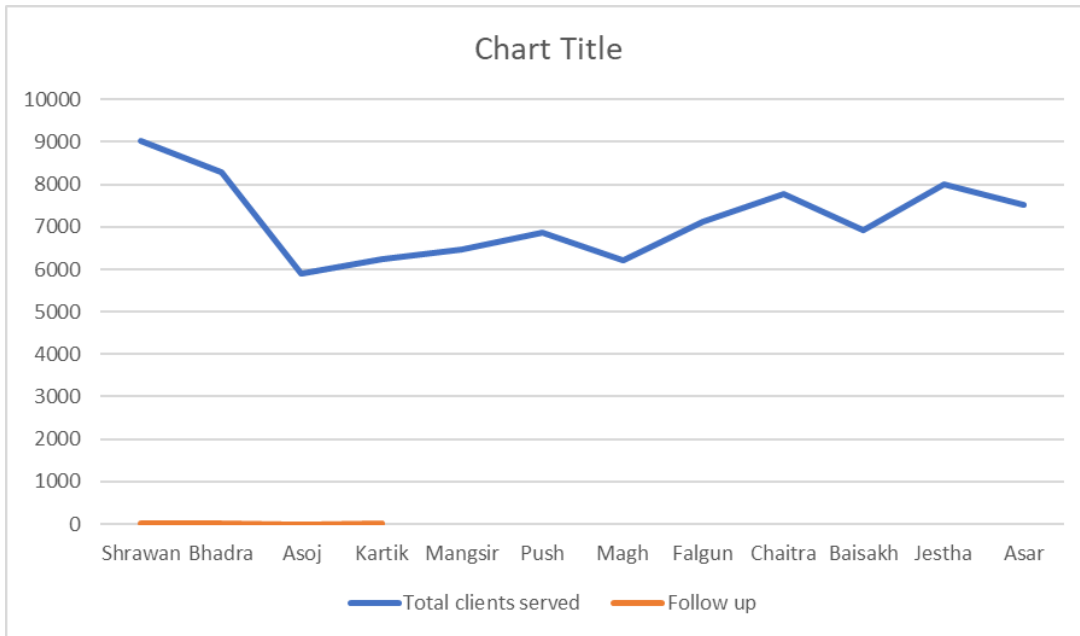
Total Fifty-nine thousand nine hundred and fifty-nine patient visited in OPD in fiscal year 2081/82. The above figure shows the increasing trend of total OPD patient visit.

Figure 12.3 Inpatients

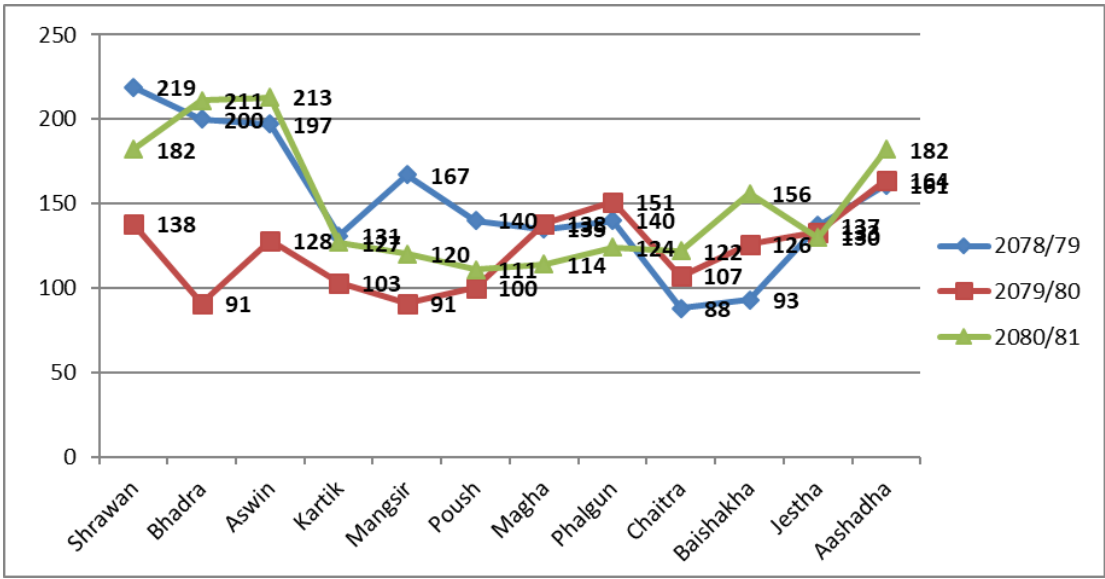
One thousand Eight hundred and Twenty-six patients were admitted in hospital and one thousand Eight hundred seventy-Nine patients were discharged from this hospital in fiscal year 2081/82. The above figure shows the admission and discharge number of patients is more than previous year.

Figure 12.4 Hospital Service utilization by months FY 2080/81

The service utilization of the hospital is highest in 2081 Ashoj and least in 2081 Kartik .

Figure 12.5 Inpatients Discharge by months in three consecutive fiscal year

13.Top Ten Disease FY 2080/81

Table 13.1 Inpatients

RANK	Disease Name	Cases	Death	Mortality Rate
i	pneumonia	94	0	0
ii	Fever of other or unknown origin	84	0	0
iii	Urinary Tract infection	62	0	0
iv	AE of COPD	59	0	0
v	Acute Tonsilitis	48	0	0
vi	Neonatal Hyperbilirubinaemia	36	0	0
vii	Lung Infection	35	0	0
viii	COPD	31	0	0
ix	Mild hyperemesis Gravidarum	27	0	0
x	Other Specified acute Tonsilitis	18	0	0

Table 13.2 OPD patients

RANK	Disease Name	RANK
i	Hypertension	i
ii	Fatigue and weakness	ii
iii	General consideration on pain	iii
iv	Fever	iv
v	Lower Back Pain	v
vi	Abdominal Pain	vi
vii	Dental Carries cases	vii
viii	Cough	viii
ix	PUO	ix
x	COPD	x

Table 13.3 Inpatient morbidity by age and sex, all hospitals, 2081/82

Age group		0-7 days	8-28 days	29 days-1 yr	1-4 yrs	5-14 yrs	15-19 yrs	20-29 yrs	30-39 yrs	40-49 yrs	50-59 yrs	60-69 yrs	≥ 70 yrs	Total
Recovered or cured	Female	0	0	1	18	26	16	65	49	28	20	46	64	333
	Male	0	1	1	18	41	8	28	24	23	11	15	50	220
Not improved	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Referred out	Female	0	0	0	5	1	1	5	3	10	7	6	10	48
	Male	0	0	0	3	6	0	3	8	4	5	1	10	40
DOR/LAMA /	Female	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	3
	Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Absconded	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Death < 48 hrs	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Death ≥ 48 hrs	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Totals	Female	0	0	1	23	27	17	70	53	38	27	53	76	385
	%	0	0	0.16	3.56	4.17	2.63	10.84	8.20	5.90	4.17	8.20	11.77	59.60
	Male	0	1	1	21	47	8	31	32	27	16	16	61	261
	%	0	0.15	0.15	3.25	7.28	1.24	4.80	4.95	4.18	2.48	2.48	9.44	40.4
	Total	0	1	2	44	74	25	101	85	65	43	69	137	646
	%	0	0.15	0.31	6.81	11.45	3.87	15.64	13.15	10.08	6.65	10.68	21.21	100

59.60% of the patient discharged from hospital are female. It shows that most of the inpatient are Obs/Gyeno related patients and less are other patients.

Table 13.4 Hospital brought dead and post-mortem cases

Case type	2079/80	2080/81	2081/82
Brought dead	25	18	20
Post-mortem done	81	83	48
Total	106	101	68

Number of patients as brought dead are Twenty in fiscal year 2081/82.

Table 13.5 Surgeries done by hospitals

Department	Major			Minor		
	2079/80	2080/81	2081/82	2079/80	2080/81	2081/82
IPD	117	167	115	0	0	108
EMERGENCY	0	0	35	823	792	1506
Total	117	167	150	823	792	1614

Minor surgery is more than previous year where as major surgery is less than previous year.

Table 13.6 Free Health Services and Social Security Programme

13.6.1 सामाजिक सेवा एकाई बाट लक्षित समूह अनुसार लिंगको आधारमा तीन आ.व.मा सेवा प्रदान गरीएका बिरामीको विवरण

सि.नं.	लक्षित समूह	२०७९-८०			२०८०-८१			२०८१-८२		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	गरीब	१०४	१०३	२०७	१३०	१२७	२५७	१०९	१३७	२४६
२	असहाय	०	३	३	०	२	२	१	२	३
३	अपाङ्गता भएका ब्यक्ति	८	११	१९	६	३	९	२	२	४
४	जेष्ठ नागरिक	४७	४२	८९	५४	२८	८२	३३	३५	६८
५	लैंगिक हिंसा पिडित(बालबालिका समेत)	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	महिला स्वास्थ्य स्वायं सेविका	०	०	०	१	०	१	०	०	०
७	प्राकृतिक प्रकोप(भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागि)बाट पिडित	०	१	१	०	०	०	०	०	०
८	शहिद परिवार	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९	कुपोषित बालबालिका	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	प्रहरीले ल्याएका थुनुवा	१	०	१	०	६	६	०	७	७
११	दुर्घटनामा परेका आकस्मिक बिरामी(अभिभावक नभएको)	१	०	१	०	०	०	०	०	०
१२	सिमान्तकृत तथा लोप उन्मुख आदिवासी, जनजाती	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१६१	१६०	३२१	१९१	१६६	३५७	१४५	१८३	३२८

Three hundred and Twenty-eight patients were treated in different department of hospital from SSU in the fiscal year 2081/82.

13.6.2 एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रबाट सेवा प्रदान गरीएका पिडितहरुको भोगेको पिडा अनुसारको विवरण

TYPES	2079/80	2080/81	2081/82
Rape	22	17	28
Sexual assault	27	9	8
Physical assault	3	6	1
Forced marriage	0	0	0
Denial of resources	0	0	0
Emotional abuse	0	0	0
TOTAL	52	32	37

13.6.3 एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रबाट सेवा प्रदान गरीएका पिडितहरुको उमेर समूह अनुसारको विवरण

AGE GROUP	2079/80	2080/81	2081/82
<10 yrs	2	0	3
10 to 14 Yrs	14	11	12
15 to 18 Yrs	7	4	11
19 to 49 Yrs	22	14	11
50 to 59 Yrs	4	1	1
60+ Yrs	3	2	0
TOTAL	52	52	38

Table 13.7 Diagnostic/Other Services

Diagnostic/Other Services	Unit	2079/80	2080/81	2081/82
X-ray	Number	19946	25899	14774
Ultrasonogram (USG)	Number	5738	6859	5829
Electrocardiogram (ECG)	Number	4325	6422	3902
Total Laboratory service Provided	Persons	23947	31180	28629
Other Service Provided (if any)	Persons	5336	3197	458

All diagnostic services are increased or decreased in fiscal year 2081/82 than previous fiscal year.

Table 13.8 Lab Services (no. of Tests)

Group/Department	2079/80	2080/81	2081/82
HAEMATOLOGY	70176	87674	79557
IMMUNOLOGY	11667	19699	12177
BIOCHEMISTRY	88650	121847	108624
BACTERIOLOGY	1538	2170	707
VIROLOGY	4612	3827	5272
PARASITOLOGY	12984	14550	14439
HORMONE/ENDOCRINE	5005	8948	6920
DRUG ANALYSIS	0	0	0
HISTOPATHOLOGY/ CYTOLOGY	0	0	0
IMMUNO-HISTO CHEMISTRY	0	0	0
Total	194632	258715	227696

The total lab tests are less than previous fiscal year. Two lakh Twenty-seven thousand six hundred and nineteen six lab tests were performed in fiscal year 2081/82.

Table 13.9 Neonatal Deaths, Still Births

Categories	2079/80	2080/81	2081/82
Neonatal Death	1	5	3
Total Still births	4	5	7
Still Birth: Fresh	3	3	4
Still birth: Macerated	1	2	3

There were 3 neonatal deaths in fiscal year 2081/82.

Table 13.10 Status of Delivered Mother FY 2081/82

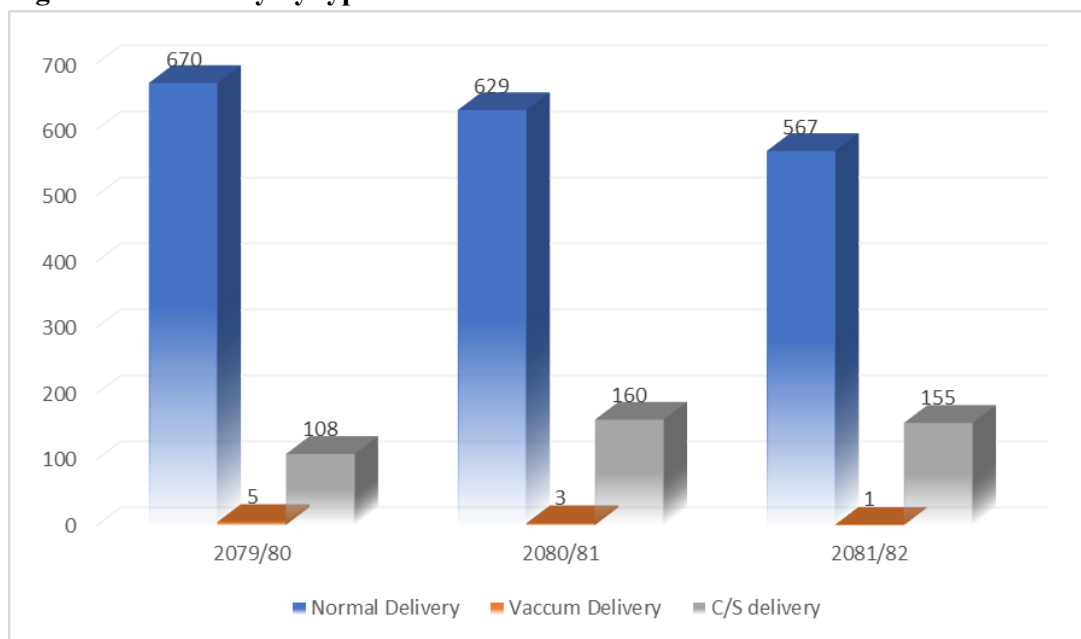
Neonate Form	Gestational Weeks				
	22 - 27	28 - 36	37 - 41	≥ 42	
Primi	0	10	324	1	
Multi	0	22	360	7	
Grand Multi	1	0	10	0	
Total	1	32	694	8	
Maternal Age (Yrs)	< 20	5	3	170	1
	20 - 34	48	19	424	5
	≥ 35	3	3	54	0
Total	56	25	648	6	

Table 13.11 Baby alive born

जन्मतौल	जिवितजन्म								
	जम्मासंख्या			निसासिएको			बिकलांग		
	2079/80	2080/81	2081/82	2079/80	2080/81	2080/81	2079/80	2080/81	2081/82
सामान्य (≥ २.५के.जी.)	752	771	695	5	5	1	0	0	0
कम (1.5 -<२.5 के.जी.)	28	16	23	1	1	1	0	0	0
धेरैकम (< 1.5 के.जी.)	1	1	0	0	0	0	0	0	0
जम्मा	781	788	718	6	6	2	0	0	0

About 97.71% of alive new born are of normal weight in the fiscal year 2081/82.

Figure 13.1 Delivery by types

The total delivery is a few less than previous year.

Table 13.12 Obstetric Complications

Obstetric Complications	ICD Code	Number		
		2079/80	2080/81	2081/82
Ectopic pregnancy	JA01	0	0	0
Abortion complication	JA05	77	113	24
Gestational Hypertension	JA23	2	8	1
Severe/Pre-eclampsia	JA24	1	2	0
Eclampsia	JA25	1	0	0
Hyperemesis gravidarum	JA60.0	36	40	16
Antepartum hemorrhage	JA41	4	3	0
Prolonged labor	JB03	4	4	0
Obstructed Labor	JB06	0	0	0
Ruptured uterus	JB0A.1	0	0	0
Postpartum hemorrhage	JA43	3	11	0

Retained placenta	JA43.0	1	0	1
Puerperal sepsis	JB40.0	1	0	0
Other complications	JB0Y	8	32	4

Majority of obstetric complication belongs to abortion complication follow by Hyperemesis Gravidarum.

Table 13.13 Family Planning New acceptors

New Acceptors	2079/80	2080/81	2081/82
Pills	60	75	249
Depo	104	97	122
IUCD	47	82	72
Implant	282	401	192
Sterilization	1	3	0

The preference of long acting family planning device is Implant.

Table 13.14 Safe abortion services

सुरक्षित गर्भपतन सेवा		2079/80			2080/81			2081/82		
		मेडिकल	सर्जिकल	जम्मा	मेडिकल	सर्जिकल	जम्मा	मेडिकल	सर्जिकल	जम्मा
गर्भपतन सेवा पाएका जम्मा महिला	< २० वर्ष	11	13	24	9	11	20	12	6	18
	≥ २० वर्ष	216	105	321	210	77	287	206	67	273
गर्भपतन पश्चात्प. नि. साधन अपनाएका	छोटो अबधिको	101	42	143	104	30	134	122	49	171
	लामो अबधिको	76	34	110	62	25	87	30	19	49
गर्भपतन पश्चात् जटिलता भएका		0	0	0	0	0	0	0	0	0
PAC सेवा पाएका		38			55			93		

Two hundred ninety-one clients received safe abortion service and 93 PAC service in fiscal year 2081/82.

**जिल्ला अस्पताल इलामले बिभिन्न आ.व.मा बिभिन्न शाखाबाट स्वास्थ्य बिमा
गरेका बिरामीलाई सेवा दिएको विवरण**

Department /Year	2074/75	2075/76	2076/77	2077/78	2078/79	2079/80	2080/81	2081/82
OPD	11272	19625	22699	22458	35813	42362	47648	45996
EMR	1936	3722	4816	4397	8669	10625	11118	6115
IPD	130	317	520	558	418	394	606	555
Total	13338	23664	28035	27413	44900	53381	59372	52666

क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम

Dots centre बाट सेवा लिइरहेका सेवाग्राहिको विवरण

स.नं.	क्षयरोगको किसिम	बिरामि संख्या		जम्मा
		महिला	पुरुष	
1	PBC	3	0	3
2	EP	2	0	2
जम्मा		5	0	5

Microscopic बाट परिक्षण गरिएका बिरामीहरू

Sputum Smear Exaination Result by Microscopy-2081/82

	Shrawan		Bhadra		Ashoj		Kartik		Mangsir		Poush		Magha		Phalgun		Chaitra		Baishakh		Jestha		Aashadha		Total	
	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg
F	0	0	0	44	0	35	0	0	0	33	1	27	0	42	0	31	31	0	0	14	0	27	0	31	32	284
M	0	39	1	42	1	35	0	0	0	49	0	16	0	37	0	25	25	0	0	17	1	22	0	25	28	307
Total	0	39	1	86	1	70	0	0	0	82	1	43	0	79	0	56	56	0	0	31	1	49	0	56	60	591

Sputum Smear Exaination Result by Microscopy (Follow up)-2081/82

	Shrawan		Bhadra		Ashoj		Kartik		Mangsir		Poush		Magha		Phalgun		Chaitra		Baishakh		Jestha		Aashadha		Total	
	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg	Pos	Neg
F	0	2	0	1	0	3	0	1	0	1	0	2	0	5	0	2	0	0	0	1	0	3	0	3	0	24
M	0	2	0	7	0	1	0	5	0	0	0	3	0	1	0	3	0	1	0	0	0	3	0	3	0	29
Total	0	4	0	8	0	4	0	6	0	1	0	5	0	6	0	5	0	1	0	1	0	6	0	6	0	53

Gene xpert बाट परीक्षण गरिएका बिरामीहरू

Result/Months		Sex	Shrawan	Bhadra	Ashoj	Kartik	Mangsir	Poush	Magha	Phalgun	Chaitra	Baishakha	Jestha	Aashadha	Total
MTB Detected	RIF sensitive	F	1	1	0	3	1	3	3	1	1	0	2	1	17
		M	2	5	1	0	3	2	1	1	1	3	4	1	24
	RIF Resistant	F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MTB not detected		F	33	43	18	45	52	60	41	28	28	33	61	28	470
		M	39	46	19	30	65	50	41	32	32	26	97	32	509
Invalid/Error/No result		F	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	3	0	8
		M	1	1	0	1	0	0	3	0	0	0	7	0	13
Test indeterminate		F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		M	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total			76	97	39	80	121	116	90	62	62	62	174	62	1041

ART centre बाट सेवा लिएका PLHIV को विवरण

आ.व. 2081/82

SN	Type of patient	Female	Male	Total
1	New	4	3	7
2	Transfer out	12	18	30
3	Transfer in	4	0	4
4	Died	2	0	2
5	Re treatment	0	0	0
Total on ART in the end of Aashadh 2081-82 is 43				

आ.व २०८१/८२ मा सम्मपन्न भएका मुख्य मुख्य कृयाकलापहरूको विवरण

- आइ खसेका महिलाहरूको लागि निशुल्क शल्यकृया शिविर संचालन गरिएको ।
- प्रशुति कक्षलाई न्यानो पार्न Electric Heating System जडान गरीएको ।
- Maternity Home संचालनमा ल्याइएको ।
- आवास क्षेत्रको तथा पार्किङ् क्षेत्रको भू संरक्षणको लागि पर्खाल निर्माण गरीएको ।
- प्रयोगशालाको लागि एनलाइजर खरीद गरीएको ।
- संपुर्ण कर्मचारीको हाजिर केन्द्रीय हाजिरी प्रणालिमा जडान गरी हाजिरी पेपरलेस गरीएको ।
- कार्यलयको वेभ साइटको निर्माण तथा संचालन ।

कार्यालयले सामना गरी रहेका समस्या र चुनौतीहरू

- दरबन्दि अनुसार बिशेषज्ञ चिकित्सक तथा अन्य चिकित्सकको अभावले जनताको आवश्यकता अनुरूपको सेवा प्रदान गर्न समस्या रहेको ।
- भौतिक संरचना मर्मत संभारमा बजेटको अभाव रहेको ।

जिल्ला अस्पताल इलाममा आ.ब. २०८१-८२ मा विभिन्न शाखामा कार्यरत

चिकित्सकहरू तथा अन्य कर्मचारी (OPD)

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	डा. प्रभु साह	बरिष्ठ कन्सल्ट्यान्ट अब्स गाइनो	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
२	डा. आशुतोष पाण्डेय	मेडिकल अधिकृत आठौँ	महोतरी	हाल कार्यरत
३	डा. कृति बस्नेत	मेडिकल अधिकृत आठौँ	काठमाण्डौ	हाल कार्यरत
४	डा. दिपेश मण्डल धानुक	मेडिकल अधिकृत आठौँ	सिराहा	हाल कार्यरत
५	डा. पवन मोक्तान	मेडिकल अधिकृत आठौँ	इलाम	हाल कार्यरत
६	डा. रिकु साह	मेडिकल अधिकृत आठौँ	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
७	डा. श्रीयश राज भट्टराई	मेडिकल अधिकृत आठौँ	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
८	डा. सारांश घिमिरे	मेडिकल अधिकृत आठौँ	भक्तपुर	हाल कार्यरत
९	डा. सुजन अधिकारी	मेडिकल अधिकृत आठौँ	सर्लाही	हाल कार्यरत
१०	डा. सौरभ सुवेदी	मेडिकल अधिकृत आठौँ	इलाम	हाल कार्यरत
११	श्री सिता पोखेल	अ.न.मी. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
१२	श्री होम बहादुर ढकाल	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
१३	श्री यशोदा उप्रेती	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१४	श्री कुमारी कटुवाल	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत

डेन्टल

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	डा. श्रेया कायस्थ	डेन्टल सर्जन आठौँ	काठमाण्डौ	हाल कार्यरत
२	डा. राज कुमार श्रेष्ठ	डेन्टल सर्जन आठौँ	इलाम	हाल कार्यरत
३	डा. अनिल कुमार साकी	डेन्टल सर्जन आठौँ	चितवन	हाल कार्यरत
४	श्री अस्मिता देवान	ल्याब असिस्टेन्ट चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
५	श्री प्रतिक्षा श्रेष्ठ	डेन्टल हाइजिनिष्ट पाँचौँ	पाँचथर	हाल कार्यरत
६	श्री बेद नारायण श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत

इमरजेन्सी शाखा

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री टिका लुइटेल्	जनस्वास्थ्य निरीक्षक छैटौँ	इलाम	हाल कार्यरत
२	श्री सरोज पोखेल	हेल्थ असिस्टेन्ट पाँचौँ	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री बिनम कार्की	हेल्थ असिस्टेन्ट पाँचौँ	मोरङ्ग	हाल कार्यरत

४	श्री विवेक वि.क.	हेल्थ असिस्टेन्ट पाँचौ	इलाम	हाल कार्यरत
५	श्री महेन्द्र राजबशी	ए.आर.टी. काउन्सिलर	झापा	हाल कार्यरत
६	श्री अशोक कुमार साह	अ.हे.ब. चौथो	महोतरी	हाल कार्यरत
७	श्री बेदमाया उप्रेती	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
८	श्री रिता पोखेल	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
९	श्री रेनुका सुबेदी	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
१०	श्री रञ्जना खत्री घिमिरे	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
११	श्री अम्बर बहादुर खड्का	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१२	श्री डिल्लीराम निरौला	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१३	श्री नरेन्द्र तामाङ्ग	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१४	श्री मित्रभक्त पौडेल	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१५	श्री कृष्ण प्रसाद लकान्द्री	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत

प्रयोगशाला (LAB)

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री भवेश कुमार मिश्र	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट सातौ	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
२	श्री विजय कुमार राजबशी	मेडिकल ल्याब टेक्निसियन छैटौ	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
३	श्री भावना घिमिरे	मेडिकल ल्याब टेक्निसियन	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री महेश प्रसाद सिंह	ब. मेडिकल ल्याब असिस्टेन्ट पाँचौ	सुनसरी	हाल कार्यरत
५	श्री अस्मिता खनाल	मेडिकल ल्याब टेक्निसियन पाँचौ	इलाम	हाल कार्यरत
६	श्री अंशु कुमारी मिश्र	ल्याब असिस्टेन्ट चौथो	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
७	श्री दीक्षा सिन्चिउरी	ल्याब असिस्टेन्ट चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
८	श्री विकास बाल्मिकी	ल्याब असिस्टेन्ट चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
९	श्री मनिता मगर	ल्याब असिस्टेन्ट चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
१०	श्री विजय कुमार खड्का	कार्यालय सहयोगी पाँचौ	इलाम	हाल कार्यरत

रेडियोलोजी (x-ray)

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री जीवन कुमार लिम्बु	डार्करूम असिस्टेण्ट छैठौं	झापा	हाल कार्यरत
२	श्री इनु गौतम	रेडियोग्राफर पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री भद्र कुमारी शेर्मा	रेडियोग्राफर पाँचौं	पाँचथर	हाल कार्यरत
४	श्री सोनु कुमार ठाकुर	रेडियोग्राफर पाँचौं	मोरङ	हाल कार्यरत

इन्डोर शाखा

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री सविना श्रेष्ठ खड्गी	ब.अ.न.नि. सातौं	इलाम	हाल कार्यरत
२	श्री सुरुची श्रेष्ठ	नर्सिङ्ग अधिकृत सातौं	सुनसरी	हाल कार्यरत
३	श्री बिना सिग्देल	अ.न.नि. छैटौं	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री भगवती घिमिरे श्रेष्ठ	अ.न.नि. छैटौं	इलाम	हाल कार्यरत
५	श्री पूजा उप्रेती	अ.न.नि. छैटौं	झापा	हाल कार्यरत
६	श्री बिमला राई	अ.न.नि. छैटौं	मोरङ	हाल कार्यरत
७	श्री निर्मला खतिवडा	सि.अ.न.मी. पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
८	श्री सुदिपा श्रेष्ठ	स्टाफ नर्स पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
९	श्री बर्षा कोइराला	स्टाफ नर्स पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
१०	श्री तारा थेबे	स्टाफ नर्स पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
११	श्री रेणु मेहता	स्टाफ नर्स पाँचौं	सुनसरी	हाल कार्यरत
१२	श्री बिना बि.क.	स्टाफ नर्स पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
१३	श्री सम्झना लिम्बु	स्टाफ नर्स पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
१४	श्री मञ्जिला पराजुली	स्टाफ नर्स पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
१५	श्री जुनी गुरुङ्ग	अ.न.मी. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
१६	श्री तारा कुमारी राजबशी	अ.न.मी. चौथो	सुनसरी	हाल कार्यरत
१७	श्री उमादेबी आचार्य	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१८	श्री खेमकुमारी कार्की	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
१९	श्री जनककुमार अधिकारी	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
२०	श्री जसमाया राई	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
२१	श्री प्रमिला घिमिरे	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
२२	श्री यशोदा सुबेदी	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत

२३	श्री लेखनाथ कोइराला	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
----	---------------------	-----------------	------	-------------

प्रशासन शाखा

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री छितिज खतिवडा	अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृत सातौं	इलाम	हाल कार्यरत
२	श्री दुर्गा प्रसाद दुलाल	अधिकृत छैटौं	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री प्रहारसिंह लिम्बू	लेखा अधिकृत	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री बाचस्पति भट्टराई	मेडिकल रेकर्डर निरीक्षक छैटौं	झापा	हाल कार्यरत
५	श्री कमलनिधि चापागाई	सहायक पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
६	श्री प्रकाश न्यौपाने	कम्प्युटर अपरेटर	इलाम	हाल कार्यरत
७	श्री शरद खतिवडा	कम्प्युटर अपरेटर पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
८	श्री अनिता दाहाल	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
९	श्री शशी तामाङ्ग	कार्यालय सहयोगी पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
१०	श्री सजय लिम्बु	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
११	श्री तारा प्रसाद पोखेल	हलुका सवारी चालक	इलाम	हाल कार्यरत

काउन्टर

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री विदुर दाहाल	काउन्टर सहायक चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
२	श्री सिर्जना रम्तेल	काउन्टर सहायक चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री तनुजा बोहोरा	काउन्टर सहायक चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री राजु चापागाई	काउन्टर सहायक चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
५	श्री रेजिना राई	काउन्टर सहायक चौथो	इलाम	हाल कार्यरत

फार्मसी

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री पशुपति चौधरी	एनेस्थेटिक निरीक्षक छैटौं	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
२	श्री सुहाङ्गना सुब्बा	फार्मसी सहायक पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री अञ्जना निरौला	फार्मसी सहायक पाँचौं	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री रेश्मा अधिकारी	फार्मसी सहायक पाँचौं	झापा	हाल कार्यरत
५	श्री अप्सरा राई	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत

सामाजिक सेवा इकाइ (SSU)

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
-------	-------------------	----------------	---------------	--------

१	श्री सबिन लुइटेल	अ.हे.ब. चौथो	इलाम	हाल कार्यरत
२	श्री देववती राजवशी	अ.हे.ब. चौथो	झापा	हाल कार्यरत

ए.आर.टि. सेन्टर

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री महेन्द्र राजवशी	ए.आर.टी. काउन्सिलर (HA)	झापा	हाल कार्यरत

सुरक्षा गार्ड

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री गणेशमान खत्री	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
२	श्री दिपक बिष्ट	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री बिरेन्द्र लिम्बु	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री मनकुमार खत्री	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
५	श्री लक्ष्मन लिम्बु	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत

सरसफाई

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री रञ्जु डोमिन	कार्यालय सहयोगी	सिराहा	हाल कार्यरत
२	श्री रेनुका विश्वकर्मा	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री ज्योति मरिक्	कार्यालय सहयोगी	मोरङ्ग	हाल कार्यरत
४	श्री डोगिन्द्र कामी पोर्तेल	कार्यालय सहयोगी	पाँचथर	हाल कार्यरत

हेमोडाइलासिस

क्र स	कर्मचारीको नाम थर	तह/श्रेणी र पद	स्थायी ठेगाना	कैफियत
१	श्री आदित्य कुमार पण्डित	डाईलासिस टेक्निसियन पाँचौ	रौतहट	हाल कार्यरत
२	श्री जोस्ना बोहोरा	हेल्थ असिस्टेन्ट पाँचौ	इलाम	हाल कार्यरत
३	श्री सगम देवान	स्टाफ नर्स पाँचौ	इलाम	हाल कार्यरत
४	श्री नेहा तामाङ्ग	स्टाफ नर्स पाँचौ	पाँचथर	हाल कार्यरत
५	श्री झुमादेवी अधिकारी	कार्यालय सहयोगी	इलाम	हाल कार्यरत

Annex

Abbreviations

AGE: Acute Gastro enteritis
ANM: Auxiliary Nurse Midwife
ARI: Acute Respiratory tract Infection
ART: Anti retro therapy
CBC: Complete blood count
COPD: Chronic Obstructive Pulmonary Disease
DM: Diabetes mellitus
DOR: Discharged on Request
ECG: Electrocardiogram
Echo: Echocardiogram
FY: Fiscal Year
GoN: Govern of Nepal
HIV: Human Immunodeficiency Virus
ICU: Intensive Care Unit
IPD: Indoor Patient Department
K: Potassium
Lab: Laboratory
LAMA: Left Against Medical Advice
LFT: Liver Function Test
LRTI: Lower Respiratory Tract Infection
MS: Medical Superintendent
Na: Sodium
NICU: Neonatal Intensive Care Unit
OPD: Outdoor Patient Department
OT: Operation Theater
PT INR: prothrombin time international normalized ratio.
RFT: Renal Function Test
USG: Ultra sonogram
UTI: Urinary Tract Infection

PHOTOS

LAB / OPD

EMERGENCY

BILL COUNTER

EMERGENCY WITH PHARMACY

